

Les 9a

Blij!!

Voorbeeldles
VSO/Zorgonderwijs/MG/Blok 3
 We zijn aardig voor elkaar
 Les 9 a+b: Blij!!

- Doel blok 3:** Leerlingen zijn in staat hun gevoelens te herkennen en te hanteren en houden rekening met de gevoelens van anderen.
- Leskern:** Leerlingen zijn in staat hun blijdschap te tonen en maken samen plezier.
- Woordenschat:** *blij, lachen, vrolijk*
- Materialen:** Lachzak
 Pictogram BLIJ
 Foto's of plaatjes van lachende mensen
 Spiegel
 Logo blok 3

Vorbereiding

- Zorg er voor dat u de benodigde materialen bij de hand hebt.
- Bestudeer uw eigen gedrag bij blijdschap, zodat u naar de leerlingen uw eigen gedrag bij blijdschap goed zichtbaar kunt maken en kunt benoemen.

Wat gaan we doen?

Hieronder vindt u een voorstel voor de les. Voel u vrij om hiervan af te wijken indien de situatie of uw groep daartoe aanleiding geeft.

- Binnenkomer
- Dat is lachen!
- Afsluiter

Binnenkomer

Volg het geluid

Een leerling maakt een geluid met zijn handen, voeten of mond en vervolgens doet iedereen het na. Ga de kring rond zodat iedereen een geluid kan maken dat door anderen nagedaan wordt.

Aanwijzingen voor het omgaan met niveauverschillen

- ↓ Geniet van de beleving van het samen geluiden maken, focus niet te veel op het correct nadoen er van.
- ↓ Als het voor leerlingen spannend is om een geluid te maken, stimuleer hen dan om een beweging te maken die iedereen nadoet.
- ↓ Let op leerlingen voor wie het spannend is als er veel geluiden zijn. Hou deze leerling dicht bij u in de buurt en let erop dat de geluiden niet te hard zijn.
- ↑ U kunt leerlingen uitdagen tot het maken van zowel een geluid als een gebaar.

Dat is lachen!

Hang samen met uw leerlingen het logo van blok 3 op het prikbord en vertel hoe het blok heet.

In deze les staat het oefenen met het herkennen van en omgaan met blijdschap centraal. Afhankelijk van uw groep kunt u deze twee onderdelen combineren of op verschillende momenten aanbieden in de grote of kleine kring:

- Laat het geluid van de lachzak horen en vertoon zelf voorbeeldgedrag door mee te lachen. Zorg ervoor dat de expressie op uw gezicht duidelijk blijdschap laat zien. Als er leerlingen zijn die mee gaan lachen, benoem dit dan duidelijk: *'Jij lacht. Wat ziet jouw gezicht er nu vrolijk uit. Je ogen stralen en je mondhoeken staan omhoog. Je wangen glimmen helemaal!* Nodig leerlingen uit om in de spiegel te komen kijken terwijl ze aan het lachen zijn. Benoem voor hen wat er gebeurt in hun gezichten. Als u geen lachzak heeft, kunt u gebruik maken van andere materialen of situaties die het lachen bevorderen. U kunt dan bijvoorbeeld denken aan het raar aantrekken van een kledingstuk. U kan ook gebruik maken van een 'scheetkussen'.
- Toon foto's van lachende mensen en vraag de leerlingen om de mensen op de foto's na te doen. Bespreek niet alleen de gezichtsuitdrukking van mensen, maar ook de rest van hun lichaamstaal.

Aanwijzingen voor het omgaan met niveauverschillen

- ↓ Focus vooral op het lachen zelf, beleef het, maak het niet te verbaal.
- ↓ Blijf, ook als u speelt dat u erg moet lachen, voorspelbaar voor uw leerlingen. Lach dus niet te hard of te heftig. Voorspelbaarheid betekent veiligheid en veiligheid zorgt voor stressvermindering.
- ↓ Als het voor leerlingen lastig is om de mensen op de foto na te doen, stimuleer hen dan om op de foto aan te wijzen waaraan ze kunnen zien dat deze mensen blij zijn.
- ↑ Als leerlingen in staat zijn om zelf te benoemen wat er gebeurt in de gezichten van anderen, geef hen daar dan de mogelijkheid voor.

Afsluiter

Gekke gezichten

Trek met elkaar zo veel mogelijk gekke gezichten en geniet er van!

Les 9b

Blij!!

241

Doel blok 3:	Leerlingen zijn in staat hun gevoelens te herkennen en te hanteren en houden rekening met de gevoelens van anderen.
Leskern:	Leerlingen maken iemand anders blij door een cadeautje te geven.
Woordenschat:	<i>blij, lachen, vrolijk</i>
Materialen:	Een ingepakt cadeautje Niet ingepakte kleine cadeautjes Materialen om cadeautjes in te pakken Pictogram BLIJ

Vorbereiding

- Zorg er voor dat u de benodigde materialen bij de hand hebt. Tips voor kleine cadeautjes: u kunt kiezen voor spulletjes die op school binnen handbereik zijn zoals stickertjes, een potlood enzovoort.

Wat gaan we doen?

Hieronder vindt u een voorstel voor de les. Voel u vrij om hiervan af te wijken indien de situatie of uw groep daartoe aanleiding geeft.

- Binnenkomer
- Een cadeau voor jou!
- Afsluiter

Binnenkomer

Volg het geluid

Een leerling maakt een geluid met zijn handen, voeten of mond en vervolgens doet iedereen het na. Ga de kring rond zodat iedereen een geluid kan maken dat door anderen nagedaan wordt.

Aanwijzingen voor het omgaan met niveaoverschillen

- ↓ Geniet van de beleving van het samen geluiden maken, focus niet te veel op het correct nadoen er van.
- ↓ Als het voor leerlingen spannend is om een geluid te maken, stimuleer hen dan om een beweging te maken die iedereen nadoet.
- ↓ Let op leerlingen voor wie het spannend is als er veel geluiden zijn. Hou deze leerling dicht bij u in de buurt en let erop dat de geluiden niet te hard zijn.
- ↑ U kunt leerlingen uitdagen tot het maken van zowel een geluid als een gebaar.

Een cadeau voor jou!

Speel samen met uw collega een rollenspel waarin jullie elkaar een cadeautje geven. Laat duidelijk zien aan de leerlingen hoe blij jullie worden van het cadeautje wat je krijgt. Benoem heel duidelijk: *'Wat maak jij me blij, want jij geeft me een cadeautje. Ik ben nu blij'*. Laat uw collega benoemen waaraan ze kan zien dat u blij bent. *'Ik zie dat jij erg blij wordt van het cadeautje. Je ogen stralen en je hebt een lachende mond'*. Het kan de moeite waard zijn om het rollenspel twee of meer keer uit te spelen. Vertel aan de leerlingen dat jullie elkaar vandaag allemaal heel blij gaan maken. Vervolgens pakt iedere leerling een klein cadeautje heel mooi in voor een andere leerling. Daarna worden de cadeautjes aan elkaar gegeven. Benoem wat er gebeurt op het moment dat de leerling het cadeautje krijgt of uitpakt. Benoem waaraan je kunt zien of merken dat de leerling blij is.

Aanwijzingen voor het omgaan met niveauverschillen

- ↓ Als een leerling niet in staat is zijn blijdschap te laten zien, benoemt u nogmaals dat u zelf blij werd van het cadeautje. Of u wijst een leerling aan die er blij uitziet en benoemt expliciet waaraan dit te zien is.
- ↓ Blijf, ook als u speelt dat u blij bent, voorspelbaar voor uw leerlingen. Lach dus niet te hard of te heftig. Voorspelbaarheid betekent veiligheid en veiligheid zorgt voor stressvermindering.
- ↓ Verwacht geen grote mate van inlevingsvermogen. De ontwikkeling van wederkerigheid is nog erg basaal.
- ↑ Geef een leerling het pictogram Blij en laat hem met dit pictogram naar iemand toelopen die er blij uitziet. Geef de leerling de mogelijkheid om aan te wijzen of te benoemen waaraan hij dit kan zien.
- ↑ Laat leerlingen zelf benoemen hoe ze kunnen zien dat iemand blij is.

Afsluiter

Gekke gezichten

Trek met elkaar zo veel mogelijk gekke gezichten en geniet er van!

Na de les

Hieronder vindt u activiteiten voor na deze les om de kennis en vaardigheden te oefenen en in de praktijk te brengen.

Medewerker

- Maak in uw klas een 'blijve hoek'. Hang hier de foto's van lachende mensen die u verzameld hebt. Hang ook het pictogram voor blij op. Als een leerling blij kijkt, maak daar dan een foto van, druk hem af en hang de foto er bij in de 'blijve hoek'.
- Benut situaties om steeds weer gevoelens van blijdschap te benoemen. Als je een leerling ziet lachen, laat dan het geluid van de lachzak horen en benoem voor de rest van de groep wat er gebeurt. *'Ik laat het geluid van de lachzak horen omdat ik aan het gezicht van ..... zie dat hij heel erg blij is.'*

Ouders

- Laat de leerlingen iets heel moois maken voor iemand van thuis. U kunt dan denken aan een tekening, maar ook een (blijve) foto van de leerling in een door de leerling versierd lijstje is een optie. Overleg (indien aanwezig) met de leerkracht beel-

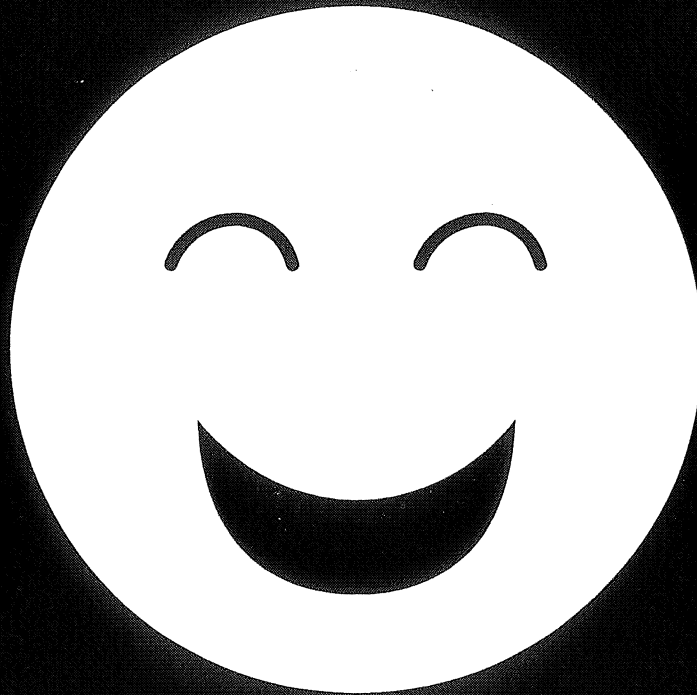

• Bij de vorming of het mogelijk is om in zijn les een mooi cadeau te maken. Geef dit moois mee naar huis. Vraag de volgende dag na hoe degene die het cadeau kreeg reageerde. Leg de pictogrammen 'blij' en 'verdrietig' neer, zodat de leerling aan kan wijzen hoe de ontvanger reageerde;

- Overleg met ouders op welke manier leerlingen zo goed mogelijk ondersteund kunnen worden in het omgaan met gevoelens (van henzelf en anderen). Vraag na hoe zij zien dat hun kind blij is en welke dingen er voor zorgen dat hun kind blij wordt.

blij

Blij

